

A close-up photograph of a beech tree branch. The leaves are vibrant green, ovate, and have serrated margins. Several catkins, which are clusters of small, yellowish-brown flowers, are visible among the leaves. The background is dark, making the green leaves stand out.

NÁRODNÍ PROGRAM OCHRANY A REPRODUKCE GENOFONDU LESNÍCH DŘEVIN

PROGRAM SEMINÁŘE

Právní předpisy ČR, mezinárodní závazky a národní strategie

Organizační a věcná struktura NP a principy Zásad

Podpora existence a obhospodařování genových základů

Národní banka osiva lesních dřevin

Národní banka explantátů lesních dřevin

Činnost pověřené osoby (ÚHÚL) v rámci NP

**Právní předpisy, mezinárodní závazky
a národní strategie ČR
týkající se Národního programu**

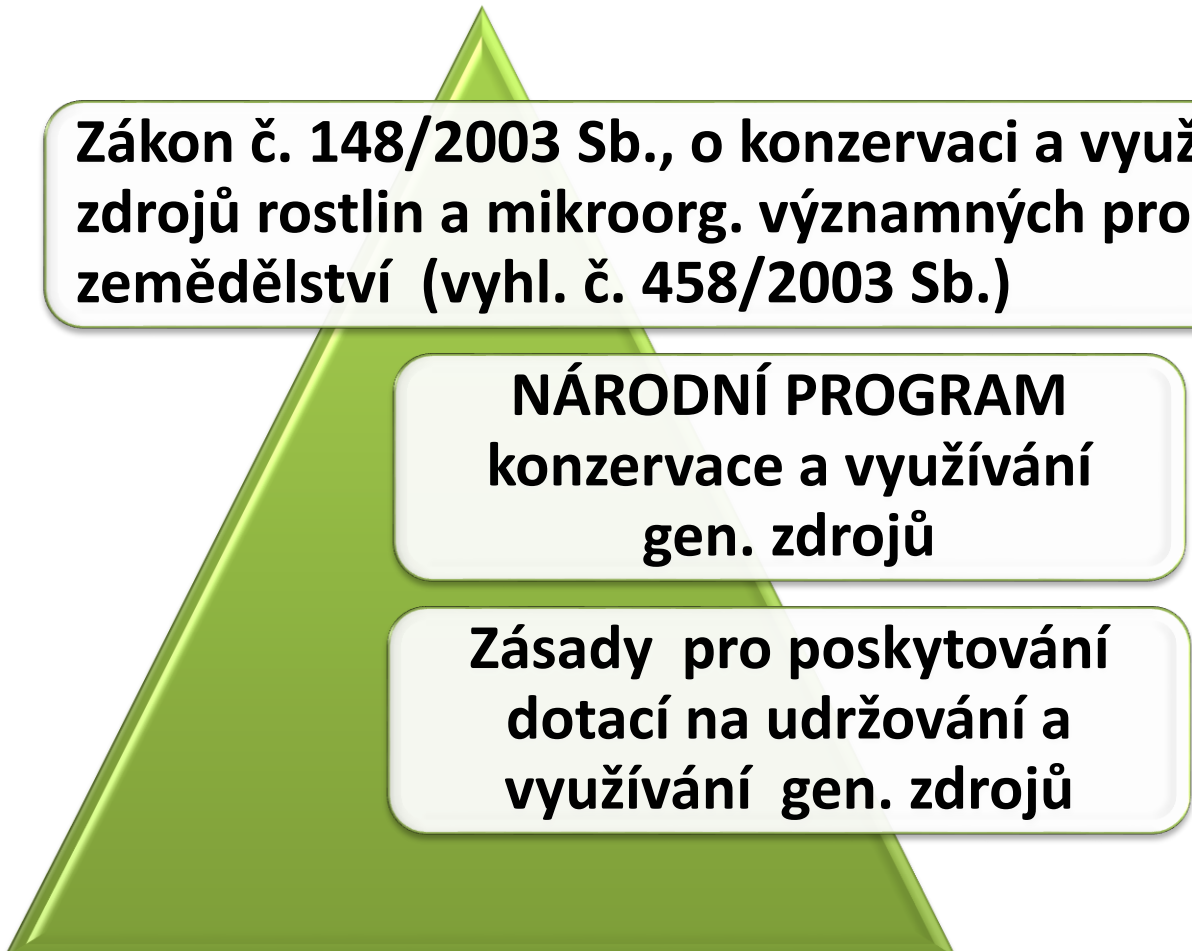
PRÁVNÍ PŘEDPISY

**Zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem
lesních dřevin, ve znění pozdějších předpisů**

Vyhláška č. 393/2013 Sb., o seznamech druhů lesních dřevin

**Vyhláška č. 132/2014 Sb., o ochraně a reprodukci genofondu
lesních dřevin**

Zemědělství

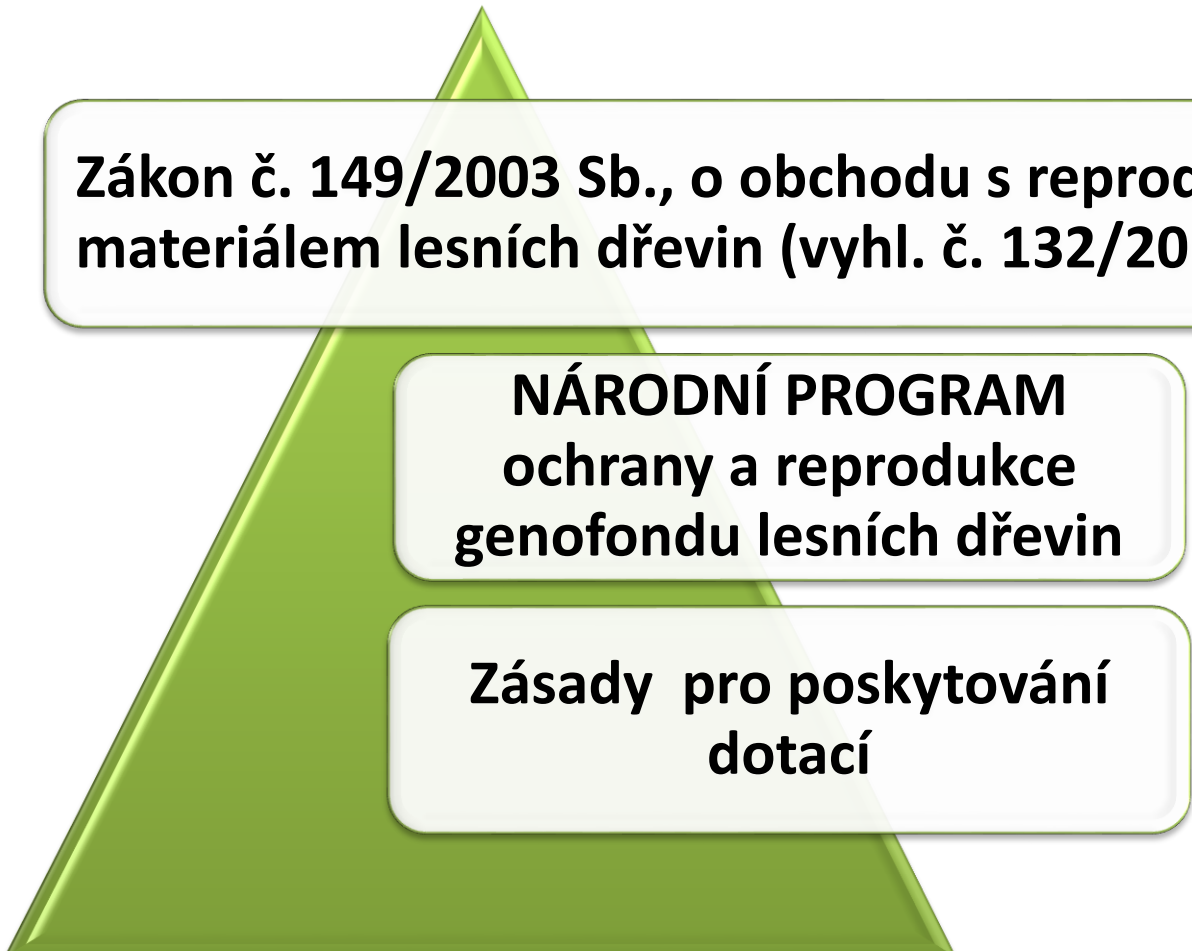

Zákon č. 148/2003 Sb., o konzervaci a využívání gen. zdrojů rostlin a mikroorg. významných pro výživu a zemědělství (vyhl. č. 458/2003 Sb.)

**NÁRODNÍ PROGRAM
konzervace a využívání
gen. zdrojů**

**Zásady pro poskytování
dotací na udržování a
využívání gen. zdrojů**

Lesnictví

Zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin (vyhl. č. 132/2014 Sb.)

**NÁRODNÍ PROGRAM
ochrany a reprodukce
genofondu lesních dřevin**

**Zásady pro poskytování
dotací**

Hlavní důvody novely zákona č. 149/2003 Sb.

- ☐ absence řešení **problematiky ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin** v národní legislativě a v Národním lesnickém programu
- ☐ **odstranění nedostatků a nepřesností** dosavadní právní úpravy
- ☐ **odstranění nedostatků implementace směrnice Rady 1999/105/ES** a sladění pojmů evropského práva s pojmy v národní legislativě (např. „rodičovský strom“ ↔ „rodiče rodiny“)
- ☐ **implementace dalších předpisů ES**
- ☐ **racionalizace a zefektivnění výkonu státní správy**

**NOVELA ZÁKONA č. 149/2003 Sb.
(z. č. 232/2013 Sb.)**

časový harmonogram:

r. 2010 – 2011 – přípravná jednání

podzim 2011 – VPŘ a MPŘ

únor 2012 – předložen vládě

květen 2012 – vláda návrh schválila

únor – květen 2013 – PS ČR návrh schválila

červen 2013 – návrh schválen Senátem PČR

červenec 2013 – podpis prezidenta

ZÁKON O OBCHODU S REPRODUKČNÍM MATERIÁLEM LESNÍCH DŘEVIN

zákon v souladu se směrnicí Rady 1999/105/ES stanovuje:

- podmínky k **uvádění do oběhu RMLD**
 - podmínky pro **uznávání zdrojů RMLD**
 - **požadavky na kvalitu RMLD**
 - podmínky pro **vyhlašování a hospodaření v GZ**
 - podmínky pro **udělování licencí** k uvádění do oběhu RMLD
 - **působnost orgánů veřejné správy** v oblasti nakládání s RMLD
- **Nově:** Hlava II zákona č. 149/2003 Sb. – OCHRANA A REPRODUKCE GENOFONDU LESNÍCH DŘEVIN

HLAVA II ZÁKONA O OBCHODU S REPRODUKČNÍM MATERIÁLEM LESNÍCH DŘEVIN

- **§ 2a** – Národní program
- **§ 2b** – zásady ochrany a reprodukce genetických zdrojů
- **§ 2c** – žádost o zařazení genetického zdroje do NP
- **§ 2d** – zařazení genetického zdroje do NP
- **§ 2e** – změna a zrušení zařazení genetického zdroje do NP
- **§ 2f** – shromažďování, hodnocení a inventarizace genetických zdrojů
- **§ 2g** – dokumentace o genetických zdrojích lesních dřevin
- **§ 2h** – poskytování vzorků genetických zdrojů lesních dřevin
- **§ 2i** – genové základny
- **§ 2j** – financování ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin

Prováděcí vyhlášky k novele z. č. 149/2003 Sb.

1) Vyhláška č. 393/2013 Sb. (seznam dřevin)

- notifikace
- účinnost 1. 1. 2014

2) Novela vyhlášky č. 29/2004 Sb.

- účinnost od 1. 1. 2014

3) Vyhláška č. 132/2014 Sb. (NP)

- účinnost od 1. 8. 2014

Vyhláška č. 393/2013 Sb., o seznamech druhů lesních dřevin

Příloha č. 1 (náhrada zrušené přílohy zákona)

- doplněny dřeviny chybějící dle směrnice Rady 1999/105/ES (jasan úzkolistý, modřín opadavý x japonský)

Příloha č. 2

- doplněny dřeviny pro ČR významné z hlediska ochrany genofondu lesních dřevin (např. jeřáb ptačí, jeřáb břek, jeřáb muk, jilm habrolistý, hrušeň polnička aj.)

Vyhláška č. 132/2014 Sb., o ochraně a reprodukci genofondu lesních dřevin

- **Způsob a rozsah hodnocení** genetických zdrojů uložených v Národní bance osiva a explantátů
- **Obsah a pravidla vedení dokumentace** o genetických zdrojích
- **Podrobnosti o poskytování vzorků** genetických zdrojů

Vyhláška č. 132/2014 Sb., o ochraně a reprodukci genofondu lesních dřevin

- **Příloha č. 1 - Vzor žádosti o zařazení genetického zdroje do NP**
- **Příloha č. 2 - Vzor žádosti o poskytnutí vzorku genetického zdroje (příl. č. 2)**
- **Příloha č. 3 – Minimální velikost oddílů osiva uložených v Národní bance osiva a minimální velikost poskytovaných vzorků**

MEZINÁRODNÍ ZÁVAZKY

Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD)

Nagojský protokol

Závěry ministerských konferencí Forest Europe

ÚMLUVA O BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI

- přijata 5. června 1992 v Rio de Janeiro (cca 190 smluvních stran)
- ČR podepsala 4. června 1993 v New Yorku
- květen 2010 – Sekretariát Úmluvy vydal globální vyhodnocení stavu biodiverzity:

společný globální cíl významně snížit do roku 2010 úbytek biolog. rozmanitosti na všech úrovních (genové, druhové i ekosystémové) nebyl naplněn

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 134/1999 Sb., o přijetí Úmluvy o biologické rozmanitosti dne 5. června 1992 v Rio de Janeiro

„.....každá smluvní strana bude v souladu se svými specifickými podmínkami a možnostmi **vytvářet národní strategie, plány či programy pro ochranu a trvale udržitelné využívání biodiverzity.....“**

„.....**bude podporovat ochranu ekosystémů a přírodních stanovišť a udržování životaschopných populací druhů v jejich přirozeném prostředí.....“**

„.....**vytvoří a bude udržovat zařízení** na ochranu a výzkum rostlin, zvířat a mikroorganismů **ex situ**, především v zemi původu genetických zdrojů.....“

„.....**přijme opatření pro obnovu a záchranu** ohrožených druhů a pro jejich opětovné vysazování na jejich přirozená stanoviště za příhodných podmínek.....“

NAGOJSKÝ PROTOKOL

o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení
přínosů plynoucích z jejich využívání k Úmluvě

- **přijat v r. 2010 na 10. zasedání konference Úmluvy**
- **ČR podepsala v dubnu 2011**
- **EU implementovala nařízením EP a Rady č. 511/2014
(16. duben 2014)**
- Současnost: implementace v ČR
 - **Národní kontaktní místo – MŽP**
 - **Kontrolní body v ČR (za lesnictví – ÚHÚL)**
 - **Mezinárodní informační systém**

ZÁVĚRY MINIETERSKÝCH KONFERENCÍ FOREST EUROPE

- Štrasburk 1990, Helsinky 1993, Lisabon 1998, Vídeň 2003 a Varšava 2007, Oslo 2011
- Úmluvy zahrnují programy spolupráce:
 - v rámci šlechtitelském výzkumu
 - při řešení problematiky zachování genofondu lesních dřevin
 - významné z hlediska obnovy a stabilizace původní druhové biodiverzity v biocenologických regionech, zvláště v oblastech poškozených industrializací nebo nadměrnou exploatací (např. program [EUFORGEN](#))

NÁRODNÍ STRATEGIE

Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky

STÁTNÍ POLITIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY 2012–2020

➤ **Zajistit legislativně administrativní i finanční podporu** pro rozvoj a plošné rozšíření **trvale udržitelných způsobů** zemědělského, rybářského a lesnického hospodaření.

- Gesce: MZe
- Spolugesce: MŽP
- Termín: 2020, KT: 2015

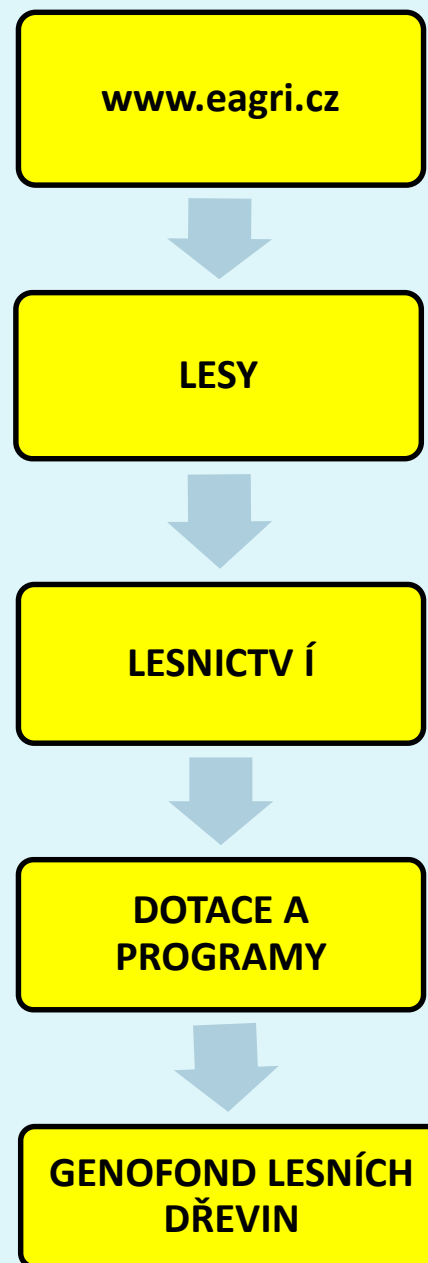
(SP ŽP ČR 2004–2010: ochrana biologické rozmanitosti na úrovni stanovišť, zachování a využívání genofondu lesů)

STRATEGIE OCHRANY BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI ČESKÉ REPUBLIKY

- Problém: **zajištění lesní biodiverzity není dostatečně zohledněno v legislativním rámci ČR**
- Cíle:
 - uplatňovat zásady **ekosystémového přístupu**, mj. chránit genofond ohrožených druhů
 - Vedle prioritního cíle CBD (Úmluva) chránit genetické zdroje *in situ* **využít genové banky pro ochranu *ex situ*** (doplňková aktivita podle CBD) ⇒ **zajistit trvalý systém ex situ konzervace**
 - **Zastavit trend poklesu biodiverzity**

- ❑ DOTACE
- ❑ NÁRODNÍ PROGRAM
- ❑ SOUVISEJÍCÍ LEGISLATIVA
- ❑ KONTAKTY A ODKAZY

www.eAGRI/Lesy/Lesnictví/Životní-situace

Děkuji za pozornost.

Ministerstvo zemědělství
Odbor hospodářské úpravy a ochrany
lesů (16210)
E-mail: lada.krnacova@mze.cz
Telefon: +420 221 812 351